

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

judecători – Cobzac Elena, Catan Liliana, Țurcan Anatolie, Plămădeală Ghenadie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Plăcintî Andrei XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 05.06.2018 - 13.12.2019;
2. Instanța de apel: 06.02.2020 - 30.09.2021;
3. Instanța de recurs ordinar: 08.02.2022 - 17.05.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 decembrie 2019, Plăcintî Andrei învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal a fost achitat, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Cererea părții civile Doroșchevici Vsevolod privind încasarea prejudiciului material în sumă de 11016 euro - s-a respins ca nefondată.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a reținut că, Plăcintî Andrei, se învinuiește de faptul că, la 09 aprilie 2012 activând în calitate de administrator al SRL „Vis-Construct Grup”, aflându-se în incinta oficiului amplasat pe X, acționând intenționat, urmărind premeditat scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, profitând de faptul că societatea pe care o administra deținea de autorizația de construcție și certificatul de urbanism privind construcția mansardei în două nivele la blocul locativ X, a întocmit contractul tipizat de investiție sub nr.5-Z, prin care s-a obligat să-i transmită lui Doroșchevici Vsevolod, către luna aprilie 2013 apartamentul sub nr. 109, cu suprafața de 45,9 m² de la mansarda ce urma să o construiască, contra sumei de 22032 euro. La rândul său, Doroșchevici V. conform

condițiilor contractului, i-a transmis lui Plăcintî Andrei prima rată în sumă de 11016 euro, echivalentul a 170417, 52 lei, ultimul neeliberându-i careva acte de încasare a sumei primite, motivând că casa banilor SRL „Vis-Construct Grup” se afla în X. La 08 iulie 2015 Plăcintî Andrei a vândut apartamentul nr. 109 situat pe aceeași adresă unei terțe persoane.

În rezultatul acțiunilor intenționate ale lui Plăcintî Andrei, părții vătămate Doroșchevici V. i-a fost cauzată o pagubă materială în sumă de 170417, 52 lei, sumă ce constituie 48,0049 salarii medii pe economie prognozate pentru anul 2012 conform Hotărârii Guvernului nr. 868 din 22.11.2011 și se califică conform prevederilor art. 126 alin. (1) Cod penal, ca proporții deosebit de mari.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Plăcintî Andrei au fost calificate în baza art.190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, în proporții deosebit de mari.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Chirița Alexandru, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13 decembrie 2019, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Plăcintî Andrei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de 190 alin.(5) Cod penal.

În argumentarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- vinovăția lui Plăcintî Andrei în comiterea faptei prejudiciabile care îi este incriminată este pe deplin dovedită prin probele administrate, considerate a fi admisibile, pertinente și concludente, care au fost acumulate prin intermediul următoarelor mijloace de probă, și anume;

a) declarațiile părții vătămate Doroșchevici Vsevolod;

b) procesul-verbal de ridicare din 06.09.2016, în cadrul căruia a fost ridicată de la cet. Cebanu Dumitrița copia contractului nr. 27-Z privind investirea capitalului privat în reconstrucția blocului locativ și construcția apartamentului 109 de tip mansardă de pe X din 08 iulie 2015, și cererea la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău din 09.07.2015;

c) procesul-verbal de ridicare din 18.08.2017, în cadrul căreia a fost ridicat de la cet. Doroșchevici Vsevolod, în original contractul nr. 5-Z privind investirea capitalului privat în reconstrucția blocului locativ și construcția apartamentului 109 de tip mansardă de pe X din 09.04.2012;

d) raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-825 din 12.03.18, conform căruia Contractul nr. 5-Z privind investirea capitalului privat în reconstrucția blocului locativ și construcția apartamentului de tip mansardă pe X din 09 aprilie 2012, apartamentul de tip mansardă cu numărul 109, este confecționat din hârtie simplă - de inserți textili și fără elemente de protecție ce au fluorescență în raze UV sau IR, cu folosirea imprimării rubricilor și recuzitelor cu aparate de imprimat Laser, aplicarea impresiunii de cu clișeu ștampilar;

e) decizia Camerei înregistrării de Stat nr. 1010602004422 din 28.07.2011, conform căreia Plăcintî Andrei este înregistrat ca administrator al SRL „VIS CONSTRUCT GRUP”;

f) certificatul de urbanism nr. 332i& 11 din 11.05.2011, conform căruia Primăria municipiului Chişinău a certificat elaborarea documentaţiei de proiect pentru SRL VIS CONSTRUCT GRUP privind edificarea nivelului mansardă în două nivele la blocul locativ din X;

g) autorizaţia de construcţie nr. 524 din 30.06.2011, conform căruia Primăria municipiului Chişinău a autorizat construcţia mansardei în două nivele la blocul locativ din X;

h) informaţia BC „Banca Socială” în proces de lichidare nr. 1830-5/130 din 17.01.2017, conform căruia în conturile SRL VIS CONSTRUCT GRUP nu au fost identificate transferuri băneşti din numele cet. Doroşchevici V;

i) procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Doroşchevici V. şi învinuitul Plăcintî A., în cadrul căreia Doroşchevici V. a declarat că i-a transmis în aprilie 2012 lui Plăcintî A. 11016 euro pentru apartamentul 109 din X;

j) declaraţiile martorilor Borş Dumitru, Furtună Alexei;

- procurorul a susţinut că instanţa de fond deşi apreciind declaraţiile martorului Furtuna Alexei ca veridice, nu a reţinut că şi ultimul a indicat ca şi partea vătămată Doroşchevici V. că au achitat prima rată fără a i se elibera bon de casă şi că Plăcintî A. i-a motivat cât lui Doroşchevici atât şi lui Furtuna A. că casa întreprinderii este la Bălţi, ultimul confirmând că şi restul ratelor le-a achitat primind doar confirmare de la Plăcintî A. privind achitarea ratelor conform contractului şi nefiindu-i eliberat bon de casă.

Totodată a menţionat că din declaraţiile lui Furtuna A. rezultă că anume la insistenţa sa i s-a eliberat confirmare, iar abia după mai bine de 6 luni şi iarăşi la insistenţa sa contractul său de investiţii a fost înregistrat la notar şi OCT.

În asemenea circumstanţe declaraţiile inculpatului Plăcintî A. şi a martorului Borş D. reţinute de instanţă şi apreciate veridice precum că „...*Careva achitări nu au fost efectuate de Doroşchevici Vsevolod. În cazul în care Doroşchevici prezenta careva sume de bani, urma să se încheie contractul de investiţie, după trebuia sa fie programaţi la notar pentru a fi încheiate contractul, ulterior cu bonul de plată trebuia să se prezinte la bancă...*” contravin declaraţiilor părţii vătămate Doroşchevici V. şi a martorului Furtuna A.;

- apelantul a considerat drept una ilegală sentinţa de achitare emisă, menţionând că instanţa de fond nu a supus unei analize minuţioase cumulul probelor cercetate în cadrul şedinţelor de judecată, or, aprecierea probelor este una din cele mai importante sarcini ale procesului penal.

În acelaşi context, procurorul a considerat că în rezultatul cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii incriminate se confirmă prin ansamblul de probe concludente şi pertinente, cercetate de instanţa de

judecată, toate versiunile fiind verificate, iar divergențele au fost lichidate prin prezentarea probelor, fiind deci prezentate de către acuzarea de stat, probe incontestabile întru confirmarea vinovăției inculpatului Plăcintî Andrei, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal;

- a susținut că în sentința din 13.12.2019, instanța de judecată nu a analizat minuțios probele prezentate de către partea acuzării, necătând la faptul că prezența acestuia a fost demonstrată incontestabil prin mijloacele de probă, administrate în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești. Prin urmare, partea acuzării a invocat statuările doctrinei, expuse de către instanța de judecată în conținutul sentinței din 13.12.2019, ca fiind prezentate incomplet și interpretate eronat.

Astfel, prin prisma probelor administrate, a conchis că vinovăția inculpatului a fost probată pe capătul de acuzare incriminat, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, efectuată în cadrul judecării cauzei fiind corectă conform indicilor infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Ținând cont de cele expuse, precum și de motivul și circumstanțele comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatului, a solicitat de a califica acțiunile lui Plăcintî Andrei din 09.04.2012 ca dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților determinată de comportamentul viclean care a produs daune considerabile, săvârșită în proporții deosebit de mari, adică infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal și a-i stabili pedeapsa, sub formă de 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. A calcula termenul executării pedepsei inculpatului Plăcintî Andrei din data pronunțării sentinței, a aplica în privința lui Plăcintî Andrei măsura preventivă arestul preventiv până la intrarea în vigoare a sentinței dar nu mai mult de 30 zile. A admite acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și a dispune de încasat din contul lui Plăcintî Andrei în beneficiul lui Doroșchevici Vsevolod suma de 170417,52 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2021, a fost respins ca nefondat apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Râșcani, Chirița Alexandru, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și nevinovăția inculpatului care nu a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, achitându-l pe Plăcintî Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

La baza acuzațiilor înaintate inculpatului Plăcintî Andrei în comiterea infracțiunii incriminate, acuzatorul de stat întru susținerea apelului declarat împotriva sentinței instanței de fond a făcut referire la următoarele probe, care în opinia sa, ar confirma vinovăția acestuia, cum ar fi: declarațiile părții vătămate

Doroșchevici Vsevolod, martorului Borș Dumitru, martorului Furtună Alexei; procesul-verbal de ridicare din 06.09.2016 (f.d.40 Vol.I); procesul-verbal de ridicare din 18.08.2017 (f.d.83 Vol.I); raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-825 din 12.03.2018, (f.d.105-109 Vol.I); decizia Camerei înregistrării de Stat nr. 1010602004422 din 25.07.2011, potrivit căreia, Plăcintî Andrei este înregistrat ca administrator al SRL „Vis Construct Grup” (f.d.269 Vol.I); certificatul de urbanism nr. 332i/11 din 11.05.2011 (f.d. 22 Vol.II); autorizația de construcție nr. 524 din 30.06.2011 (f.d. 38 Vol.II); informația BC „Banca Socială” în proces de lichidare nr. 1830-5/130 din 17.01.2011 (f.d.5 Vol.II); procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Doroșchevici V. și învinuitul Plăcintî A., în cadrul căreia Doroșchevici a declarat că i-a transmis în aprilie 2012 lui Plăcintî A. 11016 euro pentru apartamentul 109 din X. (f.d.48 Vol.II);

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond a analizat obiectiv și minuțios cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc nevinovăția inculpatului Plăcintî Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin abuz de încredere, în proporții deosebit de mari, astfel, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că la caz nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.*

Reieșind din cumulul de probe cercetate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, instanța de apel a concluzionat că apelul procurorului este neîntemeiat, fiind bazat pe presupuneri neargumentate și fără a avea vreun suport juridic probant, motiv din care urmează a fi respins.

Or, analizând declarațiile inculpatului Plăcintî Andrei, a părții vătămate Doroșchevici Vsevolod, a martorilor Borș Dumitru și Furtună Alexei, cercetând probele materiale prezentate de către partea acuzării, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a concluzionat că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că între Doroșchevici Vsevolod și Plăcintî Andrei în calitate de administrator al SRL „Vis Construct Grup” a fost încheiat contractul nr.5-Z privind investirea capitalului privat în reconstrucția blocului locativ și construcția apartamentului de tip mansardă pe X din 09.04.2012, potrivit căruia „Executantul” era obligat să construiască apartamentul de tip mansardă, iar Doroșchevici Vsevolod să achite suma stabilită, contractul fiind încheiat benevol, nefiind stabilită intenția inculpatului de a sustrage careva bunuri din patrimoniul părții vătămate.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile părții-vătămate Doroșchevici Vsevolod date în ședința de judecată în instanța de fond și susținute în ședința instanței de apel, prin care a declarat că a transmis suma de 11 016 euro prin intermediul lui Borș Dumitru către inculpatul Plăcintî Andrei, aceasta abuzând de încrederea sa, dat fiind faptul că declarațiile lui nu sunt confirmate și nu coroborează

cu alte probe administrate, având o poziție subiectivă la caz, acesta anterior fiind cu inculpatul în relații tensionate și conflictuale.

Instanța de apel a menționat că declarațiile lui Doroșchevici Vsevolod sunt contradictorii, or, acesta la etapa urmăririi penale, indică că „...unde am transmis în sediul firmei personal directorului Plăcintî Andrei suma de 11016 euro”, iar în ședința de judecată în instanța de fond indică că suma indicată i-a transmis lui Plăcintî Andrei prin intermediul lui Borș Dumitru care a numărat banii, (f.d.152 vol. I), iar în ședința instanței de apel indică că „suma de 11 016 euro a dat-o în prezența lui Plăcintî Andrei, Borș Dumitru și încă două doamne, Borș Dumitru a numărat banii, i-a închis în safeu, și atunci fiind semnat contractual”.

La fel, instanța de apel nu a reținut ca plauzibile nici declarațiile părții vătămate date în instanța de fond și susținute în instanța de apel cu privire la faptul că vreun bon de plată nu a primit, i-au spus că casa se află la Bălți și bonul de plată o să-l primească a doua zi, mai departe se amâna că peste 2 săptămâni o să-i aducă bonul de casă. „Nu a primit vreo recipisă că a transmis banii, când cerea recipisă aceștia se eschivau să-i elibereze. Avea încredere, de fiecare dată când apela cu întrebarea i se spunea că peste 2 săptămâni îi vor da banii”, or suma indicată este una prea mare fiind puțin probabil că partea vătămată Doroșchevici Vsevolod la transmiterea acesteia nu a insistat la eliberarea unui act confirmativ privind achitățile efectuate, cu atât mai mult că, potrivit contractului nr. 5-Z privind investirea capitalului privat în reconstrucția blocului locativ și construcția apartamentului de tip mansardă pe X din 09.04.2012, la p. 2.4. prevede expres modalitatea de achitare a plăților, și anume: Plata se face de către „Investitor” în lei moldovenești la cursul oficial al BNM în ziua achitării (de 18.0 lei pentru 1 Euro), prin transfer bancar. Faptul achitării se confirmă prin copiile ordinelor de plată a băncii privind executarea, și alte documente financiare justificative eliberate de Executant, iar nerespectarea obligațiilor contractuale de către Doroșchevici Vsevolod în această parte, nu poate fi incriminată inculpatului.

Prin urmare, afirmațiile lui Doroșchevici Vsevolod, precum că acesta a achitat suma de 11016 Euro nu sunt probate prin careva probe pertinente, purtând caracterul declarativ.

În același context, și întru susținerea poziției privind faptul că nu a avut loc transmiterea banilor, precum și declarațiile care combat versiunea părții vătămate precum că a transmis banii prin intermediul lui Borș Dumitru lui Plăcintî Andrei, instanța de apel a reținut declarațiile martorului Borș Dumitru, date în ședința instanței de fond și susținute în ședința de judecată în instanța de apel care a declarat că „...careva achitări nu au fost efectuate de Doroșchevici Vsevolod. În cazul în care Doroșchevici prezenta careva sume de bani, urma să se încheie contractul de investiție, după trebuia să fie programați la notar pentru a fi încheiat contractul, ulterior cu bonul de plată trebuia să se prezinte la bancă, trebuia achitat suma

conform contractului, ulterior înregistrat la serviciu cadastral teritorial. Doroșchevici Vsevolod era informat de aceasta procedură, ca și toți ceilalți”.

Totodată, instanța de apel a mai reținut că din declarațiile martorului Borș Dumitru date în ședința instanței de apel reiese că plata se efectua prin bancă și nu își amintește cazuri în care banii să fi fost transmiși direct inculpatului.

Faptul că Doroșchevici Vsevolod nu a efectuat achitarea sumei de 11 016 euro în contul SRL „Vis Construct Grup” reiese și din informația eliberată de BC „Banca Socială” în proces de lichidare nr.1830-5/130 din 17.01.2017 potrivit căreia, în conturile SRL „Vis Construct Grup” nu au fost identificate transferuri bănești din numele lui Doroșchevici Vsevolod (f.d.5, vol. II).

Iar faptul că SRL „Vis Construct Grup” avea intenția reală de a construi o mansardă reiese din certificatul de urbanism nr. 332i/11 din 11.05.2011, conform căruia Primăria mun. Chișinău a certificat elaborarea documentației de proiect pentru SRL „Vis Construct Grup” privind edificarea nivelului mansardă în două nivele la blocul locativ în X. (f.d. 22 Vol.II) și prin autorizația de construcție nr.524 din 30.06.201, conform căruia Primăria mun. Chișinău a autorizat construcția mansardei în două nivele la blocul locativ din X (f.d. 38 Vol.II).

În concluzia celor relatate supra, instanța de apel a conchis că în speță nu a fost probat faptul transmiterii banilor de către Doroșchevici Vsevolod lui Plăcintî Andrei, nici în corespundere cu clauzele contractuale stipulate în pct.2.4. al Contractului de investiție, nici sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încrederea inculpatului Plăcintî Andrei, precum și că acesta ar fi obținut posibilitatea reală de a se folosi și dispune de bunurile (banii) părții vătămate prin intrarea în posesia ilegală.

În circumstanțele invocate, și având în vedere faptul că nici în cadrul urmăririi penale și nici în cadrul cercetării judecătorești acuizarea nu a prezentat probe, care ar combate versiunea înaintată de către inculpatul Plăcintî Andrei, instanța de apel a considerat că prima instanța just și întemeiat a ajuns la concluzia de a emite o sentință de achitare în privința lui Plăcintî Andrei datorită faptului că nu s-a constatat existența faptei infracționale și careva temeuri de a pune la îndoială veridicitatea declarațiilor acestuia - nu sunt.

În urma celor relatate mai sus, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond în prezența circumstanțelor analizate mai sus, corect a constatat nevinovăția inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal și întemeiat a aplicat prevederile art. 390 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală și a adoptat o sentință de achitare în privința lui Plăcintî Andrei, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Referitor la solicitarea lui Doroșchevici Vladislav cu privire la încasarea de la Plăcintî Andrei a prejudiciului material în mărime de 11 016 euro, instanța de apel a reținut că aceasta întemeiat a fost respinsă de către instanța de fond, or în conformitate cu prevederile art. 387 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, în cazul când se dă o sentință de achitare, instanța respinge acțiunea civilă dacă nu s-a constatat existența faptei incriminate.

5. Procurorul Scutelnic Cătălin declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În argumentarea recursului procurorul invocă că instanța de judecată a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate, or nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apelul procurorului.

Acuzarea consideră total greșit invocat de către instanțe motivul achitării dispuse „lipsa faptului infracțiunii”, or prin invocarea temeiului de achitare conform prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod penal, acuzarea atestă că instanțele de judecată practic nici nu au examinat cauza penală în limitele învinuirii înaintate.

Mai mult ca atât, procurorul consideră că prin invocarea temeiului de achitare precum că „fapta nu a avut loc”, instanțele se contrazic pe sine însuși într-o oarecare măsură or, pe de o parte instanța constată că „fapta nu a avut loc”, și deci neagă existența acesteia, ca pe de altă parte să constate că „între Doroșchevici Vsevolod și Plăcintî Andrei în calitate de administrator al SRL „Vis construct Grup” a fost încheiat contractul nr. 5-Z privind investirea capitalului privat în reconstrucția blocului locativ și construcția apartamentului de tip mansardă pe X...”.

Contrar celor expuse de către instanțele de judecată, acuzarea consideră că, în cadrul examinării prezentei cauze, cu certitudine s-a demonstrat faptul că anume Plăcintî Andrei a intrat în posesia banilor ce aparțin părții vătămate Doroșchevici Vsevolod și deci că prin acțiunile sale a realizat fapta infracțională descrisă în actul de învinuire.

Analizând motivele invocate de către instanța de fond și practic preluate și de către instanța de apel, acuzarea în prim aspect consideră viciată procedura de apreciere a declarațiilor date de către partea vătămată Doroșchevici Vsevolod, or acele contradicții la care fac referință instanțele de judecată, nici cum nu pot fi catalogate în asemenea mod, precum și nu denotă lipsa faptului infracțiunii.

În acest sens, procurorul menționează că unica contradicție în respingerea declarațiilor părții vătămate Doroșchevici Vsevolod instanțele de judecată o invocă faptul că el „în ședința de judecată a transmis suma de 11 016 euro prin intermediul lui Borș Dumitru către inculpatul Plăcintî Andrei”, iar la urmărirea penală a declarat că „a transmis personal lui Plăcintî Andrei suma de 11 016 euro...”.

Cu toate acestea, acuzarea atestă că instanțele de fond în mod selectiv au extras din context cele relatate de partea vătămată Doroșchevici Vsevolod și nu au ținut cont de totalitatea circumstanțelor redate de această persoană cu privire la relațiile avute cu inculpatul, scopul transmiterii banilor, modul și momentul în care a transmis banii, or în caz contrar, instanțele de judecată ar fi sesizat faptul că:

- atât la urmărirea penală cât și în instanța de judecată partea vătămată Doroșchevici Vsevolod a descris procedura de negociere avută anume cu inculpatul Plăcintî Andrei;

- în ambele faze ale procesului penal partea vătămată a indicat unele și aceleași circumstanțe cu privire la momentul transmiterii banilor „incinta sediului companiei administrate de inculpatul Plăcintî Andrei Nicolae”;

- în ambele faze ale procesului penal partea vătămată a indicat scopul transmiterii banilor - investirea în construcția imobilului de asupra imobilului ce îl avea în proprietate.

Prin urmare, procurorul constată lipsa acelor pretinse contradicții invocate de către instanțe, mai mult ca atât că la audierea sa în instanța de apel Doroșchevici Vsevolod a confirmat circumstanțele în care a transmis suma de bani.

La fel, acuzarea consideră greșit apreciate de către instanțe și declarațiile martorului Furtună Alexei. Prin urmare, în situația în care mai multe probe indică la una și aceeași circumstanță, instanțele nu au avut temei de a respinge declarațiile date de partea vătămată Doroșchevici Vsevolod, or pe caz a fost confirmat faptul că: inculpatul Plăcintî Andrei accepta încasarea banilor personal de la persoanele ce investeau în construcția aceluiași bloc; inculpatul Plăcintî Andrei accepta plățile fără a transmite persoanelor careva documente contabile, facturi, bonuri de plată, etc, fapt ce sporește veridicitatea și a declarațiilor părții vătămate cu privire la modul de transmitere a banilor; inculpatul Plăcintî Andrei nu în toate cazurile înregistra documentar în modul corespunzător relațiile avute cu persoanele care investeau în construcția imobilului, or în caz contrar ar fi inexplicabile declarațiile martorului Furtună Andrei cu privire la înregistrarea contractului doar după o perioadă îndelungată și doar la insistența sa.

De asemenea acuzarea consideră în mod vicios apreciat de către instanțe și acel contract de investiții nr. 5-Z prin prisma prevederilor acestuia, or și în acest caz, instanțele au selectat a aprecia doar acele prevederi ce erau convenabile pentru a motiva soluția de achitare.

Astfel, acuzarea sesizează o modalitate selectivă a instanțelor de a aprecia probele administrate în dovedirea vinovăției inculpatului Plăcintî Andrei, având în vedere inclusiv și acele prevederi expuse la pct. 2.2 ale contractului.

Mai mult ca atât, procurorul menționează că prin raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-825 din 12.03.18 a fost dovedită că acest contract de investiții nr. 5-Z a fost semnat de către inculpatul Plăcintî Andrei și deci el prin semnătura sa personală a confirmat recepționarea sumei de 11 016 euro de la partea vătămată, or pe caz nu s-au administrat careva probe că dânsul ar fi acționat fără discernământ, precum și însuși inculpatul Plăcintî Andrei nu a pretins că consimțământul său la semnarea contractului a fost în careva mod viciat.

Rezumând cele expuse supra, acuzarea consideră că instanța de apel, la adoptarea deciziei, a admis o eroare de drept și nu a dat apreciere justă suportului

probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în instanță, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces.

6. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată se remarcă, că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art.417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Procurorul critică decizia contestată, invocând temeiul de casare prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Din analiza textuală a recursului declarat, Colegiul penal lărgit reține, că se contestă decizia instanței de apel, prin prisma temeiului de recurs invocat și menționat supra, invocându-se faptul, că în rezultatul evaluării incorecte și selective a probelor administrate la caz, instanța de apel greșit a menținut achitarea inculpatului Plăcintî Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Colegiul penal lărgit relevă, că instanța de apel atunci când constată că fapta imputată prin rechizitoriu nu a fost comisă, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere faptul că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului Plăcintî Andrei, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă fapta incriminată a fost comisă de către acesta sau nu.

Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, defectuos și-a argumentat soluția și a pus la baza soluției de achitare în baza art. 190 alin. (5) Cod penal selectiv declarațiile inculpatului Plăcintî Andrei, fără a le aprecia în cumul cu declarațiile părții vătămate Doroșchevici Vsevolod și cu contractul de investiții nr. 5-Z, semnat de către inculpatul Plăcintî Andrei, care inițial a negat semnarea acestuia.

Din declarațiile tuturor părților audiate și materialele cauzei descrise în decizie, instanța de apel a analizat și a apreciat selectiv declarațiile inculpatului, fără a evalua celelalte probe și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând

totalmente probele administrate la caz. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Totodată, se reține, că instanțele de fond nu au examinat principalele argumente ale acuzării, invocate în rechizitoriu și apel, or, prima instanță, ajungând la concluzia achitării inculpatului, divergent constată, pe de o parte că „fapta nu a avut loc”, negând existența acesteia, ca pe de altă parte să constate că „*între Doroșchevici Vsevolod și Plăcintî Andrei în calitate de administrator al SRL „Vis construct Grup” a fost încheiat contractul nr. 5-Z privind investirea capitalului privat în reconstrucția blocului locativ și construcția apartamentului de tip mansardă pe str. X...*”, semnalând prezența elementelor constitutive ale infracțiunii, ca în final să constate prezența altui temei de achitare și anume că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Prin urmare motivarea deciziei instanței de apel este contradictorie și decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

La caz se constată că, nu au fost înlăturate contradicțiile stabilite, fiind lăsate fără răspuns și argumentele procurorului din apel în sensul că ce fel de relații avea partea vătămată Doroșchevici Vsevolod cu inculpatul, scopul transmiterii banilor, modul și momentul în care a transmis banii, nu a fost analizat și verificat pct. 2.2. din contractul de investiții nr. 5-Z unde este indicat că „*rata de 11016 euro se transmite la momentul încheierii contractului*”.

Prin urmare, instanțele judecătorești inferioare selectiv au apreciat contractul de investiții nr. 5-Z prin prisma prevederilor acestuia, or pe de o parte instanțele constată că „*la pct. 2.4 al contractului este expres prevăzută modalitate de achitare a plăților și anume: plata se face de către investitor în lei moldovenești la cursul oficial al BNM la ziua achitării 18,0 lei pentru 1 euro prin transfer bancar*”, iar pe de altă parte să omită a analiza pct. 2.2 al aceluiași contract care prevede că „*rata de 11 016 euro se transmite la momentul încheierii contractului*”.

La fel, Colegiul penal lărgit constată că a fost lăsat fără apreciere raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-825 din 12.03.2018, prin care a fost dovedit că contractul de investiții nr. 5-Z a fost semnat de către inculpatul Plăcintî Andrei.

Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, defectuos și-a argumentat soluția și nu a înlăturat contraindicațiile din sentință, decizia urmând a fi casată cu dispunerea rejudecării acesteia.

Totodată, instanța de apel a lăsat fără apreciere informația eliberată de BC „Banca Socială” în proces de lichidare nr. 1830-5/130 din 17.01.2017 în conturile SRL „Vis Construct Grup” nu au fost identificate transferuri bănești din numele lui Doroșchevici Vsevolod”, în raport cu declarațiile părții vătămate Doroșchevici Vsevolod, care a declarat că *vreun bon de plată nu a primit, i-au spus că casa se află la Bălți și bonul de plată o să-l primească a doua zi, mai departe se amâna că peste*

2 săptămâni o să-i aducă bonul de casă. „Nu a primit vreo recipisă că a transmis banii, când cerea recipisă aceștia se eschivau să-i elibereze. Avea încredere, de fiecare dată când apela cu întrebarea i se spunea că peste 2 săptămâni îi vor da banii”.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art.394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat câteva probe, ignorând restul probelor, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Instanța de recurs atestă că, conform prevederilor art.414 alin.(1), (2), (5), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale, din ce reiese că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate, or, s-a stabilit, că adoptând soluția enunțată, instanța de apel, contrar prevederilor 414 Cod de procedură penală, nu și-a motivat soluția corespunzător, deci nu a examinat cauza obiectiv, sub toate aspectele și nu a adus motive pertinente pe care s-ar întemeia soluția.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să

aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să se expună asupra tuturor motivelor invocate în apel cât și cele din recurs, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Plăcintî Andrei XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **30 iunie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Catan Liliana

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie